

KOMENDANT
BIESZCZADZKIEGO ODDZIAŁU
STRAŻY GRANICZNEJ
im. gen. bryg. Jana Tomasza GORZECHOWSKIEGO
ul. Adama Mickiewicza 34
37-700 Przemyśl

Przemyśl, dnia 28 kwietnia 2021r.

Egzemplarz nr 2

Bi-NK.0910.2.2021

NACZELNIK
WYDZIAŁU ZABEZPIECZENIA DZIAŁAŃ
w Przemyślu

ppłk SG Jan SZYMAŃSKI

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

z kontroli na temat *Realizacja uprawnień związanego z użyciem i wykorzystaniem środków przymusu bezpośredniego i broni palnej przez Straż Graniczną, zrealizowanej w trybie zwykłym w Wydziale Zabezpieczenia Działania¹ z siedzibą przy ul. Mickiewicza 34, 37-700 Przemyśl, ujętej w Rocznym Planie Kontroli przewidzianym do realizacji przez Wydział Kontroli BiOSG w 2021r.*

Kontrola została przeprowadzona na podstawie wytycznych, stanowiących załącznik do decyzji nr 65 Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 31 maja 2012r. w sprawie *wprowadzenia do stosowania wytycznych w zakresie zasad i trybu przeprowadzania kontroli w urzędach obsługujących organy lub w jednostkach organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez Ministra Spraw Wewnętrznych (Dz. Urz. MSW z 2012r., poz. 43, z późn. zm)*, przez zespół kontrolny w składzie:

kierownik zespołu:

- kpt. SG Anna Zybińska - starszy specjalista Wydziału Kontroli BiOSG, upoważnienie nr 3/1/2021 z dnia 7 kwietnia 2021r.,

członek:

- mjr SG Małgorzata Geraszek – starszy specjalista Wydziału Kontroli BiOSG, upoważnienie nr 3/1/2021 z dnia 7 kwietnia 2021r.

Czynności kontrolne przeprowadzono metodą zdalną a wszystkie czynności przeprowadzone zostały w siedzibie podmiotu kontrolowanego.

Funkcję kierownika podmiotu kontrolowanego w okresie objętym kontrolą pełnił:

ppłk SG Jan SZYMAŃSKI.

¹ zwanym dalej Wydziałem lub WZD

I. Zakres kontroli.

1. Przedmiotem kontroli było:

- stosowania właściwych przepisów dotyczących realizacji uprawnienia użycia i wykorzystania środków przymusu bezpośredniego i broni palnej wraz ze sposobem dokumentowania;
- sposób prowadzenia nadzoru w powyższym zakresie;
- rzetelność (staranność i czytelność) prowadzenia dokumentacji służbowej w zakresie zagadnienia objętego kontrolą.

2. Kontrolą objęto okres od 01.01.2020r. do 31.12.2020r.

II. Cel kontroli.

Ocena prawidłowości i rzetelności realizacji uprawnienia związanego z użyciem i wykorzystaniem środków przymusu bezpośredniego i broni palnej przez Straż Graniczną. Dokonana została również ocena rzetelności sporządzania dokumentacji oraz sposób sprawowania nadzoru służbowego w tym zakresie.

1. Kontrolę przeprowadzono w oparciu o dostępne techniki badawcze, takie jak:

- metoda dedukcyjna, przy wykorzystaniu techniki analizy dokumentów udostępnionych przez podmiot kontrolowany oraz analiza regulacji prawnych,
- ustalenia w zakresie stanu faktycznego w kontrolowanym obszarze, dokonane zostały na podstawie analizy zgromadzonej dokumentacji,
- dowodami były potwierdzone za zgodność z oryginałem kopie wskazanych przez kontrolerów dokumentów,
- dodatkowo z czynności kontrolnych, mających istotne znaczenie dla ustaleń kontroli, kontrolerzy sporządzili notatki służbowe.

III. Ocena kontrolowanej działalności.

Realizację zadań objętych zakresem kontroli oceniono pozytywnie.

Na powyższą ocenę składają się oceny cząstkowe z poszczególnych obszarów objętych kontrolą. Czynności kontrolne zrealizowano w ramach kontroli wykonywania zadań, stosując kryteria legalności i rzetelności.

Do oceny przedmiotu objętego kontrolą przyjęto czterostopniową skalę ocen, tj.: ocena pozytywna, ocena pozytywna z uchybieniami, ocena pozytywna z nieprawidłowościami, ocena negatywna.

Ocenę sformułowano na podstawie następujących ustaleń:

Pozytywnie ocenia się Obszar I - legalność stosowania przepisów w zakresie realizacji uprawnienia związanego z użyciem i wykorzystaniem środków przymusu bezpośredniego i broni palnej przez Straż Graniczną, zawartych w ustawie z dnia 24 maja 2013r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej².

W okresie: 01.01.2020r. – 31.12.2020r. funkcjonariusze Wydziału Zabezpieczenia Działań 3 razy użyli środki przymusu bezpośredniego wobec osób, które były zatrzymywane w ramach prowadzonych działań specjalnych. Użycie środków przymusu bezpośredniego zostało udokumentowane w notatkach służbowych sporządzonych przez funkcjonariuszy pełniących służbę w Wydziale, którzy je stosowali. Przedmiotowe notatki zostały sporządzone w dniach: 09.03.2020r., 27.05.2020r., 30.07.2020r.

Ponadto w powyższym okresie czasu funkcjonariusze Wydziału Zabezpieczenia Działań 13 razy prewencyjnie użyli środki przymusu bezpośredniego wobec osób zatrzymanych. Powyższe użycie było realizowane w ramach wsparcia Sekcji Konwojowej Strzeżonego Ośrodka dla Cudzoziemców w Przemyślu. Prewencyjne użycie środków przymusu bezpośredniego zostało udokumentowane w notatniku służbowym o nr RWD 401/11/09, będącym w dyspozycji kierownika Sekcji Realizacji WZD – ppor. SG Mariusza Białego. Ponadto w 1 przypadku, z uwagi na autoagresywne zachowanie osoby zatrzymanej, prewencyjne użycie środków przymusu bezpośredniego udokumentowano w notatce służbowej. Osoba zatrzymana nie doznała uszczerbku na życiu i zdrowiu. Cudzoziemiec został powstrzymany od dalszej autoagresji, a także wyegzekwowano wymagane prawem zachowanie, zgodnie z wydanymi przez funkcjonariusza poleceniami. Powyższe jest zgodne z art. 51 ust. 4 Ustawy.

W wyniku sprawdzenia treści notatek służbowych dotyczących użycia środków przymusu bezpośredniego w działaniach specjalnych realizowanych przez WZD stwierdzono, że przedmiotowe notatki zawierają elementy o których mowa w art. 54 ust. 3 Ustawy, t.j.:

- Stopień, imię i nazwisko funkcjonariusza,
- Czas i miejsce zastosowania środka,
- Dane osoby wobec której zastosowano środek,
- Szczególne powody oraz rodzaj zastosowanego środka przymusu bezpośredniego,
- Opis postępowania poprzedzającego zastosowanie środków przymusu bezpośredniego,
- Skutki zastosowania środka przymusu bezpośredniego,
- Inne ważne okoliczności zdarzenia,
- Dane ustalonych świadków zdarzenia,
- Podpis uprawnionego.

W wyniku sprawdzenia powyższego notatnika służbowego o nr RWD 401/11/09 stwierdzono, iż funkcjonariusze odnotowali w nim prewencyjne użycie kajdanek na ręce, zgodnie z art. 13 Ustawy, w stosunku do osób doprowadzanych. Zapisy w notatnikach zawierały datę i czas zdarzenia, dane osoby wobec której prewencyjnie użyto środków, a także datę jej urodzenia lub nr paszportu.

² zwanej dalej Ustawą

Katalog zdarzeń podlegających meldowaniu w ramach Systemu Służb Dyżurnych Operacyjnych Straży Granicznej oraz zakres i sposób ich ewidencjonowania w punkcie 22 przewiduje co prawda, odnotowanie w w/w Systemie użycie i wykorzystanie środków przymusu bezpośredniego przez funkcjonariuszy Straży Granicznej, jednak jedynie w sytuacjach kiedy osoba wobec której zastosowano lub wykorzystano środek przymusu bezpośredniego doznała obrażeń. Również nie przewiduje on meldowania o prewencyjnym użyciu środków przymusu bezpośredniego. Nie mniej jednak, co zweryfikowano w trakcie kontroli, w Systemie Wspomagania Kierowania (SWK) odnotowano fakt prowadzonych działań specjalnych.

Zgodnie z dyspozycją art. 51 w/w aktu prawnego, uprawniony (tj. m.in. funkcjonariusz Straży Granicznej), dokumentuje w notatce użycie i wykorzystanie środków przymusu bezpośredniego i broni palnej. Przekazuje on notatkę przełożonemu w przypadku użycia lub wykorzystania:

- 1) środków przymusu bezpośredniego - gdy skutkiem tego użycia lub wykorzystania było zranienie osoby lub wystąpienie innych widocznych objawów zagrożenia życia lub zdrowia tej osoby albo jej śmierć, zranienie albo śmierć zwierzęcia albo zniszczenie mienia;
- 2) broni palnej - niezależnie od skutku tego użycia lub wykorzystania.

Jak ustalono, ze wszystkimi notatkami służbowymi, w dniu ich sporządzenia, zapoznał się Naczelnik Wydziału Zabezpieczenia Działań i nie wnosił uwag. Ponadto, Naczelnik Wydziału zapoznał się również z notatką służbową dot. prewencyjnego użycia środków przymusu bezpośredniego sporządzoną na okoliczność autoagresji zatrzymanego. Uwag również nie było.

W wyniku analizy dokumentacji poddanej kontroli nie stwierdzono aby którakolwiek z osób wobec których zastosowano środki przymusu bezpośredniego, zarówno w prowadzonych działaniach specjalnych, jak i prewencyjnie, doznała uszczerbku na życiu lub zdrowiu. W związku z powyższym należy uznać, iż środki były adekwatne do okoliczności, w których je zastosowano.

(Akta kontroli dowód nr 2, karta nr 3 – 23, dowód nr 3, karta nr 24, dowód nr 11, karta nr 36 – 46)

Pozytywnie ocenia się Obszar II – rzetelność (staranność i czytelność) prowadzenia dokumentacji w zakresie objętym kontrolą.

Jak stwierdzono, dokumentacja dotycząca użycia środków przymusu bezpośredniego prowadzona była rzetelnie, a w notatkach oraz w notatniku służbowym odnotowano wszystkie przypadki ich zastosowania.

(Akta kontroli dowód nr 11, karta nr 36 – 46)

IV. Wnioski/zalecenia.

Nie formułowano.

- V. Informację o wykonaniu zaleceń lub wykorzystaniu wniosków, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia należy przedłożyć zarządzającemu kontrolę w terminie: ----- za pośrednictwem: -----**
- VI. Fakt przeprowadzenia kontroli odnotowano w książce kontroli prowadzonej w Komendzie Bieszczadzkiego Oddziału Straży Granicznej zarejestrowanej pod numerem wg opisu RWD Nr 573 poz. 28/16 karta 48 poz. 2.**
- VII. Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden przeznaczony jest dla kierownika podmiotu kontrolowanego.**

KOMENDANT
BIESZCZADZKIEGO ODDZIAŁU
STRAŻY GRANICZNEJ
im. gen. bryg. Jana Tomasa Gorzechowskiego
gen. bryg. SG Robert ROGOZ

.....
stopień, imię i nazwisko oraz podpis zarządzającego kontrolę

Wykonano w 2 egz.

Egz. nr 1 – Naczelnik Wydziału Zabezpieczenia Działań

Egz. nr 2 – ad acta.

Opracował: zespół kontrolny (665-23-18, 665-23-87)

Sporządził: zespół kontrolny (665-23-18, 665-23-87)

Dnia 28.04.2021r.